

Forfatter: Martensen, Hans Lassen

Titel: BREV TIL: Laub, Hardenack Otto Conrad FRA: Martensen, Hans Lassen (1859-01-16)

Citation: Martensen, Hans Lassen: "BREV TIL: Laub, Hardenack Otto Conrad FRA: Martensen, Hans Lassen (1859-01-16)", i *Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)*, Karl Schönbergs Forlag, s. 11. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002252230-002-shoot-L0022522300020004.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Biskop Otto Laubs Levnet - En livsskildring i breve (2. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Fra Martensen til Laub
Kjøbenhavn, 16. Januar 1859

Lad mig, kjære Biskop Laub, først hjertelig takke Dem for Deres sidste Skrivelse og for de venlige Ord, De har tilskrevet mig i Anledning af mine Prædikener. Det skulde glæde mig, om De ved fortsat Læsning maatte finde en idetmindste noget fremskreden Bestræbelse for i Prædiken at fremstille, hvad jeg i Korthed vil betegne som en dybere Forening af den dogmatiske og etiske Factor. Jeg holder mig idetmindste forvisset om, at her ligger Opgaven for vor lids Prædiken, og at et Fremskridt kun er muligt derved, at Troens Prædiken optager et større christelig-moralsk Element, end i de fleste af Nutidens christelige Prædikener er Tilfældet. Det Centrale i vore Prædikener trænger til en større Peripheri af det virkelige Liv. Hvor levende jeg føler, at her endnu saa Meget, Meget fattes min Prædiken, behøver jeg ikke at sige Dem. Vi ville trøste os med, at der er Eet, som er fornødent, og takke Gud, naar han giver os Naade til s. 12 at udtale dette. Men hvor gjerne ønskede vi ikke ret at kunne indføre dette Ene i hele den nærværende Tids bevægede og forviklede Mangfoldighed, baade i det enkelte Menneskes sjælelige Forviklinger og i Samfundets. Jeg længes efter, kjære Biskop Laub, engang at kunne høre Dem prædike, og er i ethvert Tilfælde vis paa sand Opbyggelse fra Grunden af; ligesom det ogsaa vilde meget interessere mig at høre Deres nærmere Tanker om de særlige Opgaver, den christelige Prædiken skal sætte sig i vor Tid, hvad dog ikke kan være udtømt med den blotte Opvækkelsesprædiken eller den blotte Troesprædiken (som hos Grundtvigianerne). Begge have vi jo Tilknytningspunkter hos Mynster, maaskee ogsaa hos Schleiermacher. Jeg maa uagtet Alt, hvad der i det Enkelte og i det Hele kan indvendes mod den Sidstnævntes dogmatiske Standpunkt, ansee disse Tvende for de største mig bekjendte Prædikanter i dette Aarhundrede.

Lad mig dernæst, kjære Biskop Laub, takke Dem for Tilsendelsen af Deres fortræffelige Circulaire^{*)}; det er som skrevet ud af min inderste Overbeviisning; De fremhæver der et Punkt, som netop hos os i høi Grad trænger til at fremhæves: Gyldigheden af de menneskelige Ordninger i Kirken. Mange, som ere grebne af de Grundtvigske Frihedsideer, mene, at man kun er bunden til Herrens egne Indstiftelser, og at forøvrigt Alt kan være overladt til den Enkeltes subjective Behag. De har talet et Ord i rette Tid, og jeg har tænkt paa ved Leilighed at indskjærpe et lignende. Den Augsburgske Confession (som ogsaa af Dem paapeget) viser ogsaa her det rette Spor. s. 13 Menneskelige Ordninger skulle ikke overvurderes (som af Papisterne) men heller ikke undervurderes (som af Sværmerne). Hos os begynder man stærkt at undervurdere dem og viser det stundom i Gjærningen ved selvtagne Friheder, der ikke kan taales. Netop i vor Tid er det af høi Vigtighed at hævde menneskelige Ordningers relative Nødvendighed. Grundtvigianismens Vildfarelse i Henseende til Kirkeorden og Kirkeforfatning beroer netop paa dens Blindhed herfor.

Til litteraire Arbejder har Bispeembedet endnu ikke villet levne mig Tid. Til Leilighedsskrifter har jeg ikke fundet mig opfordret siden det sidste i den donatistiske Strid, og det forekommer mig, at der endnu ikke er ret Leilighed dertil. Gjerne ønskede jeg i Stilhed at kunne beskjæftige mig med enkelte større Arbejder, der ligge mig paa Sinde; men mine Timer ere saa splittede, og Embedet er jo det Første.

Modtag nu, kjære Biskop Laub, mine og min Kones bedste Ønsker i det nye Aar. Herrens rige Velsignelse være fremdeles over Dem og Deres og over al Deres Gjærning i hans Tjeneste.

Deres hengivne H. Martensen.